

Datum: 06.10.2010
Autor: Klára Kubíčková
Zdroj: Mladá fronta DNES
Strana: 03
Rubrika: Brno

Ženy v politice jsou výhoda, ne jen lákadlo

V komunálních volbách kandiduje na jižní Moravě stejný počet žen jako před čtyřmi lety. Na billboardech jsou však vidět mnohem víc. Po parlamentních volbách, kde výrazně uspěly, jsou ženy dobrým marketingovým tahákem.

Jsou krásné, citlivé a chápavé. Nebo ne? Žen političek na jižní Moravě kandiduje v komunálních volbách třicet procent. Na zvolení jich má šanci o deset procent méně.

Přesto jsou letos mnohem víc vidět na billboardech, některé politické strany svoji kampaň na ženském aspektu dokonce postavily. Zdůrazňují totiž krásu a empatii svých kandidátek a vyzývají voliče a voličky, aby dali hlas ženám. Jižní Morava přitom ženám v politice zrovna příliš nefandí, region je na tom co do počtu kandidátek téměř nejhůř. „Na jižní Moravě je společnost tradičnější, u některých lidí pořád přetrvává představa, že žena by měla být doma u dětí a ne se hrnout do politiky. Na druhou stranu je na komunální úrovni u žen o politiku mnohem větší zájem než u té vrcholovější a to platí i v regionech, kde žije víc věřících lidí,“ vysvětluje ředitelka organizace Fórum 50% Jana Smiggels Kavková.

Krise? Volte ženy!

Ta potvrzuje, že ženy jsou v poslední době mnohem víc vidět v kampani politických stran, hlavně díky úspěchu čtrnácti žen, které z nevolitelných míst postoupily do Sněmovny při jarních parlamentních volbách. „Ale na kandidátkách je žen stále stejně, před čtyřmi lety jich na jižní Moravě kandidovalo rovněž třicet procent.

Jen jsme zkrátka došli do stadia, kdy je pro voliče žena na billboardu i lákadlem, marketingovým tahem,“ upozorňuje Kavková.

Dalším důvodem, proč je teď v ulicích tolik předvolebních plakátů zdůrazňujících ženskou kandidátku, může být i ekonomická krize. „V každé krizi jsou lidé naladěni na změnu. A jsou jí otevřenější. Pro mnoho voličů a voliček je takovou změnou právě možnost volit političku a ne politika, který mohl ke krizi přispět,“ dodává socioložka Lucie Jarkovská.

Nejvíce žen v regionu kandiduje za Stranu zelených, na jižní Moravě přes dvaatřicet procent, v Brně dokonce téměř třiapadesát procent. Naopak ženám nejméně přátelští jsou ODS a křesťanští demokraté, ti mají na kandidátkách v Brně jen kolem patnácti procent žen.

Problém je i v tom, na jak volitelných místech ženy v jednotlivých politických stranách jsou -tady je nejvíce diskriminační KDU-ČSL, která v Brně nenasadila na kandidátce do pátého místa ani jednu ženu, naopak zelení a Suverenita do desátého místa kandidáty a kandidátky spravedlivě střídají.

Na fotbal ne, na kočárky dáme

Proč vlastně volit ženy? „Velké firmy a úspěšní manažeři už si dávno uvědomili, že smíšené týmy pracují s mnohem lepšími výsledky, je tedy výhodné zaměstnat jak ženy, tak muže. Politikové to zatím bohužel nevědí. Přitom rozhodování v týmu, kde je zhruba stejně žen a mužů, je mnohem efektivnější,“ komentuje Kavková.

Ženy podle ní nemůžeme označovat za ty krásné či vlídné bytosti, které drsnou politiku polidštít, můžeme však doufat, že do ní vnesou něco ze svých zkušeností. „Spousta peněz z veřejných rozpočtů například plyne na fotbal nebo hokej, což jsou tradičně mužské sporty. A nikomu to nepřijde divné. Ženy v zastupitelstvu nebo městské radě se nad tím pozastaví a peníze přerozdělí,“ vysvětluje Kavková. Stejně je to podle ní například s bezbariérovými přístupy, ženy zvyklé jezdit s kočárky si jejich budování u veřejných staveb hlídají.

Už žádné bratříčkování

S tím souhlasí i Dagmar Pospíšilová z brněnské pobočky Českého statistického úřadu. „Ženy v komunální politice za sebou vidí jasné výsledky, mají blíž k voličům i k problémům regionu. Platí pravidlo, že čím jdeme v politice výše, tím méně žen najdeme,“ říká Pospíšilová.

Podle sociologických výzkumů je prospěšné, když je v politice víc žen: ty nejkonzervativnější strany, kde je žen nejméně, mají tendenci nejčastěji podléhat lobbistickým tlakům a moc využívat ve svých mužských neformálních sítích. „Představte si to jako partičku mužů, co jde na golf a tam domluví výhodný byznys. Ženy na takové akce neberou, a když, tak jen na okrasu. Je dokázáno, že když je strana transparentní a trvá na průhledných a rovných šancích, je méně náchylná právě k takovým mafiánským praktikám, protože zásadní

věci se rozhodují hlasováním a dohodou všech, ne bratříčkováním," uzavírá Kavková.

Bude mít Brno primátorku?

Politika tak podle ní není s ženami ani tak krásnější jako spíš slušnější. A právě proto, že v poslední době jsou lidé stále častěji znechuceni politiky, doufají, že političky se budou chovat jinak. Reklamní a marketingoví poradci politických stran to vědí, a i proto na ženách staví aktuální kampaň.

Šance na to, mít primátorku, má Brno poměrně malé, podle předvolebních průzkumů má největší šance uspět ženám ne úplně přátelská ODS a současná vládnoucí ČSSD, kde je sice šestatřicet procent žen na kandidátních listinách, na prvních deseti místech však kromě dvou žen figurují samí muži.

Přesto třeba právě ODS na ženách na billboardech svoji brněnskou kampaň staví. „Ženy dávají politice mnoho. Příkladem může být odvaha slovenské premiérky Radičové, která odmítla přispívat na řecký dluh. To by řada mužů nedokázala," uzavírá Robert Kotzian, lídr brněnské ODS.

FAKTA

O ženách v politice na jihu Moravy Strana zelených a Suverenita mají na kandidátkách nejvíc žen nejenom na jižní Moravě a v Brně, ale v celé republice, rovné příležitosti žen a mužů mají i ve svém programu. Brno je tradičně ženám nejméně přátelské v případě KDU-ČSL, místní kandidátka má nejméně žen v republice, pouhých šestnáct procent. V zastupitelstvech obcí je poměr žen po předchozích volbách 26 procent, ve městech je to 23 procent a ve statutárních městech jen 19,5 procenta, i v komunální politice tedy platí, že čím vyšší politika, tím méně žen. Pro srovnání: nejméně žen, 11 procent, je v Senátu. Podíl žen v brněnském zastupitelstvu byl po minulých volbách 12 z 55, tedy necelých dvaadvacet procent, v městské radě sedí jen dvě ženy z jedenácti. Brněnský primátor nemá ani jednu náměstkyni, jen tři muže náměstký. Dnes dopoledne se na brněnském náměstí Svobody uskuteční akce Fóra 50 %. Sympatizanti sdružení budou diskutovat s kolemjdoucími a rozdávat letáky. (Zdroj: Fórum 50 % a ČSÚ)

FAKTA

Výrazné ženy v regionální politice

Dagmar Lastovecká (ODS) Bývalá a jediná žena primátorka v letech 1994-1998, následně zastupitelka a senátorka, dnes je ústavní soudkyní. „Lidé mají ženy v politice rádi, vědí, že nevyvolávají konflikty a jsou klidnější," tvrdí. Za její „vlády" se řešila rekonstrukce Velkého Špalíčku, prodej brněnského výstaviště či možnost rozdělit moravskou metropoli na méně částí.

Barbora Javorová (KDU-ČSL) zastupitelka (2002-2008) a náměstkyně primátora Romana Onderky, na svoji funkci rezignovala právě kvůli vztahu s primátorem. Na svém kontě má hlavně úspěchy v „typicky ženských" oblastech - i jejím přičiněním se podařilo prosadit babybox v nemocnici, stála také za zřízením Klokánku.

Jana Drápalová (SZ) Od roku 1994 je zastupitelkou Brna, od roku 2006 je členkou rady města, čtyři roky byla zastupitelkou kraje. Stala se jednou z tváří referenda o přesunu nádraží. Od roku 2002 je starostkou Nového Lískovce. Panelové domy, jejichž zateplení v této městské části prosadila, jsou energeticky nejšetnějším sídlištěm v republice.

Zuzana Domesová (ČSSD) Bývalá starostka Hodonína, dnes první místostarostka, opět kandiduje na post starosty. Ve volbách v roce 2004 byla jihomoravskou lídryní strany. Za jejího úřadování město odprodalo velkou část bytů do soukromého vlastnictví, proslula jako skalní příznivkyně Miloše Zemana a Zdeňka Škromacha.

Dagmar Hrubá (ODS) místostarostka a posléze starostka nejlidnatější brněnské městské části: Brno-střed. Odstoupila před dvěma lety kvůli kauze Wilson, soud stále trvá. Odešla sama, nikdo ji neodvolával.

30 % kandidátů na jižní Moravě do zastupitelstev v komunálních volbách jsou ženy, číslo je stejné jako před čtyřmi lety. 20 % žen se dostalo při minulých komunálních volbách do vedení obcí a měst.

Foto popis| Citlivé? Brněnská ODS vsadila tentokrát v předvolební kampani i na ženy. Na kandidátce jich přitom má nejméně.

Foto popis| Společně V parlamentních volbách vsadily Věci veřejné na ženy-političky. Na jihu Moravy jich nyní kandiduje téměř 36 procent.

Regionální mutace| Mladá fronta DNES - Brno